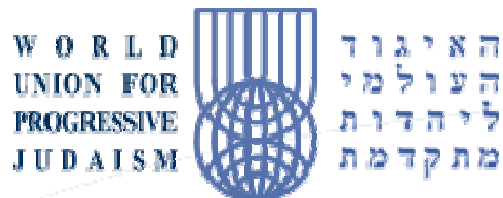

5774

Torah from Around the World

רבי ישמעאל אומר: הוי קל לראש ונוח לתשחורת

והוי מקבל את כל האדם בשמחה

Rabbi Jisjmaël zegt: Wees soepel met je meerderen, en geduldig met een jongere, en ontvang iedereen met vreugde. Pirké Avot 3:12 [Spreuken over de Fundamenten, uitgave Amphora Books]

Sjabbat 12 september 2014 / 18 elloel 5774, Ki Tavo, Dewariem/Deuteronomium 26:1 – 29:8

Tanach: blz. 401 - 410

Haftara: Jesaja 60:1-22

Tanach: blz. 902 - 904

Commentaar: Rabbijn Jordi Gendra van de Beth Shalom Gemeente in Greater Harrisburg, de Verenigde Staten

Vertaling: Sera Spanier

[Het Engelse origineel](#)

“Daarna gaf Mosjé het volk deze aanwijzingen: Wanneer u de Jordaan bent overgestoken, moeten de stammen Sjim'on, Levi, Jehoeda, Jissachar, Joseef en Benjamin zich op de Geriziem opstellen en daar de zegen uitspreken. Op de Eval moeten zich de stammen Reoeveen, Gad, Asjer, Zevoeloen, Dan en Naftali opstellen om de vloek uit te spreken. Verder moeten de Levitische priesters alle Jisraëlieten luid en duidelijk het volgende toeroepen.”
(Dewariem/Deuteronomium 27:11-14).

De Misjna (Sotah 7,5) vertelt dit verhaal opnieuw, maar dan in een veel dramatischer scenario. Zes stammen staan bovenop de berg Gerizien; de andere zes staan bovenop de berg Eval, terwijl de Levieten in de vallei tussen de twee bergen staan.

Wat een interessant scenario! Wij zouden verwachten dat degenen die de toehoorders toespreken op een podium zouden staan, altijd boven de toehoorders, zodat hun boodschap luid en duidelijk te horen zou zijn en zij hem luid en duidelijk zouden kunnen overbrengen. Toen de Tora werd

gegeven, bij de berg Sinaï, stond de Eeuwige boven op de berg, terwijl de Israëlieten onderaan de berg op Mosjé wachtten. Waarom doet de Tora het omgekeerde en plaatst de toehoorders op een hogere positie dan de sprekers?

Het hangt er helemaal vanaf wat het uiteindelijke doel is. Toen de Eeuwige de Tora aan Israël gaf, stond de Eeuwige hoger zodat de mensen ontzag zouden hebben en om ze zover te krijgen de Tora te aanvaarden; met als risico dat ze door de berg verpletterd zouden worden [indien ze hem zouden afwijzen, red.], zoals de midrasj ons in herinnering brengt. Echter, in onze tekst hebben de Levieten - degenen die zowel de zegen als de vloeken uitspreken, die waarschuwen en bemoedigen, die de opvattingen van het Jodendom onderwijzen en in derasjot verwoorden - de morele plicht om de mensen serieus en met respect te behandelen. Dus spreken de Levieten de stammen toe terwijl die boven hen op de bergen staan.

Dit zou ook het gedrag behoren te zijn van onze leraren, rabbijnen en andere leiders als zij met onze gemeente bezig zijn. Zelfs als men hoger staat, op een podium of in een preekstoel, moet men de gemeenteleden niet streng belerend of dwingend toespreken, maar eerder het tegendeel doen. Men moet proberen om te overtuigen, hun ziel te raken, en hun hart. Men moet onderwijzen, de armen uitstrekken naar de mensen en hen helpen begrijpen wat goed en slecht is, zodat zij zelf de beste beslissingen kunnen nemen. Dat is beter dan ze te dwingen tot handelingen waarvan ze de zin en betekenis helemaal niet inzien.

Het realiseren van overeenstemming gaat niet makkelijk, eenvoudig en snel. Het vraagt tijd en onze generatie maakt zich zonder twijfel schuldig aan ongeduld. Wij willen alles hier en nu, onmiddellijk. Jammer genoeg heeft deze houding ons er dikwijls toe gebracht om allerlei zaken op te dringen in plaats van te proberen iets uit te leggen, iets te onderwijzen en mensen aan te moedigen om iets te ondernemen. Te vaak hebben we onze macht gebruikt om te dwingen in plaats van onze vaardigheden te gebruiken om mensen met zachte hand over te halen.

In de maand elloel is het nuttig om hierover na te denken en om vergeving te vragen voor onze arrogantie, die ons ertoe verleidde te denken boven onze gemeenteleden te staan, terwijl de Tora ons juist leert om bewust te zijn van onze onbeduidendheid als we het met onze gemeenteleden hebben over de diepste waarden die in onze Tora zijn vervat.